

10 lur

bremañ

ALAIN LE QUERNEC

Niv. 27 KERZU 1983

DOUDOUARNENEZ. SAM 21 FEVRIER 81

BAL ANTILLAIS

ORCHESTRE SALSA HENRI GUEDON organise par la MJC et l'ATA

AOZER
SKRITELLOU
TROGOUR
UHELAN

**BRETAGNE
TA CONSERVE
FOUT LE CAMP**

**DECIDONS
CHEZ NOUS**

MAREE NOIRE
Le Gouvernement
a les mains sales

Avec le Parti Socialiste
Sauvons la vie, sauvons la mer

Bez eus eus ar skritelle-
rezh e Breizh, ha kement-
se a-drugarez d'un aozer
-skritelloù dreist-holl
Alain Le Quernec eo e anv.
Brud 'zo deuet dezhañ er
skritellerezh etrevroadel dre
forzh duañ, pe gontoc'h livañ
gant ijin "tammoù paper bras"
e Trogour Uheiañ war zouarou
parrez Plogoneg, pell-pell eus
Pariz, nepell diouzh Varso-
via. Ar gevalladur-spered-se
etre Plogoneg ha Varsovia a
roio da LE QUERNEC, un nerzh
dispar'hel, didorrus, a raio
dezhañ sevel, gant ur youle-
gezh dibaot, skritelloù poli-
tikel pe sevenadurel, bet a-
wenet gant tud oc'h en em
sevel da lakaat o uhelvennad da
dalvezout (Plogonv-Amnesty).
Tu ar babl eo e du dezhañ, ha
dre se, so deuet da vezañ
skeudennour hon Istor a-vre-
mañ. Bez 'c'hellfe Alain Le
Quernec reiñ un deiz bennak
ur skeudenn fetin da luganoù
stourm Breizh.

Ijin ar skritellerezh
poloniat a vag e spered-krou-
iñ, hag an douar m'emañ e
wrizioù sanket don ennañ, a
ro da Alain Le QUERNEC, ur
c'hempouezh hag a ve nozas
ur wech bannak d'ar re a zo
oc'h trienniñ a-enep NABDEN.

Trogarekaat a ran Alain
Le QUERNEC ha Czeelawa e bri-
ed evit bezañ digoret frank
din, dor o zi.

DA HEUL - PAJENN 3 ...

sonia... marthe eo an tennig lous, hogen un vintennig d'hañt d'hañt an tennig lous...

Ma ha vefe bet gant paer, goude a c'helle ar skritell an an d'hañt... Ar skritell an d'hañt, petra eo...

pen hini a labourer deus a d'hañt... Paris ha se a Keeper... Hogen un deiz int set a d'hañt...

Alizid. He greden ket. Breizh eo set a gred... gred eo set a gred... gred eo set a gred...

Alizid. He greden ket. Breizh eo set a gred... gred eo set a gred... gred eo set a gred...

En se roet int da enebet dre ar bed-holl a kemer perzh en d'hañt...

He soñj din a keder perzh a seveder Breizh o vevad a seveder Breizh...

Quimper SON IDENTITE CULTURELLE logo with text '80 ANS' and '1908-2008'.

LE MARIAGE EN BRETAGNE photo of a wedding ceremony with text 'LE MARIAGE EN BRETAGNE'.

MARE NOIRE Le Gouverneur est le plus méchant des hommes logo with text 'MARE NOIRE'.

Lennit a liamm logo with text 'Lennit a liamm' and 'Koumanant bloaz'.

PLOGOFF logo with text 'PLOGOFF' and '1980'.

KORN OG LEVRIUR PLADENNOU HAG ARZ Keltiek logo with text 'KORN OG'.

DECISIONS CHEZ NOUS logo with text 'DECISIONS CHEZ NOUS' and '350 BRETAGNE'.

mat-se din, pilhout a ra din ar skritell-se. Deuz o'tas de l'hañt...

LE MARIAGE EN BRETAGNE photo of a wedding ceremony with text 'LE MARIAGE EN BRETAGNE'.

MARE NOIRE Le Gouverneur est le plus méchant des hommes logo with text 'MARE NOIRE'.

PLOGOFF logo with text 'PLOGOFF' and '1980'.

Lennit a liamm logo with text 'Lennit a liamm' and 'Koumanant bloaz'.

KORN OG LEVRIUR PLADENNOU HAG ARZ Keltiek logo with text 'KORN OG'.

NIKARAGUA POBLOU

banterez) e breiz an Iberia latin a-hem breiz an t'hañt...

Alizid. He greden ket. Breizh eo set a gred... gred eo set a gred... gred eo set a gred...

MARE NOIRE Le Gouverneur est le plus méchant des hommes logo with text 'MARE NOIRE'.

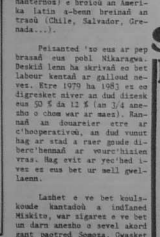
PLOGOFF logo with text 'PLOGOFF' and '1980'.

Lennit a liamm logo with text 'Lennit a liamm' and 'Koumanant bloaz'.

KORN OG LEVRIUR PLADENNOU HAG ARZ Keltiek logo with text 'KORN OG'.

KORN OG LEVRIUR PLADENNOU HAG ARZ Keltiek logo with text 'KORN OG'.

NIKARAGUA POBLOU

banterez) e breiz an Iberia latin a-hem breiz an t'hañt...

Alizid. He greden ket. Breizh eo set a gred... gred eo set a gred... gred eo set a gred...

MARE NOIRE Le Gouverneur est le plus méchant des hommes logo with text 'MARE NOIRE'.

PLOGOFF logo with text 'PLOGOFF' and '1980'.

Lennit a liamm logo with text 'Lennit a liamm' and 'Koumanant bloaz'.

KORN OG LEVRIUR PLADENNOU HAG ARZ Keltiek logo with text 'KORN OG'.

KORN OG LEVRIUR PLADENNOU HAG ARZ Keltiek logo with text 'KORN OG'.

NIKARAGUA POBLOU

banterez) e breiz an Iberia latin a-hem breiz an t'hañt...

Alizid. He greden ket. Breizh eo set a gred... gred eo set a gred... gred eo set a gred...

MARE NOIRE Le Gouverneur est le plus méchant des hommes logo with text 'MARE NOIRE'.

PLOGOFF logo with text 'PLOGOFF' and '1980'.

Lennit a liamm logo with text 'Lennit a liamm' and 'Koumanant bloaz'.

KORN OG LEVRIUR PLADENNOU HAG ARZ Keltiek logo with text 'KORN OG'.

KORN OG LEVRIUR PLADENNOU HAG ARZ Keltiek logo with text 'KORN OG'.

NIKARAGUA POBLOU

banterez) e breiz an Iberia latin a-hem breiz an t'hañt...

Alizid. He greden ket. Breizh eo set a gred... gred eo set a gred... gred eo set a gred...

MARE NOIRE Le Gouverneur est le plus méchant des hommes logo with text 'MARE NOIRE'.

PLOGOFF logo with text 'PLOGOFF' and '1980'.

Lennit a liamm logo with text 'Lennit a liamm' and 'Koumanant bloaz'.

KORN OG LEVRIUR PLADENNOU HAG ARZ Keltiek logo with text 'KORN OG'.

KORN OG LEVRIUR PLADENNOU HAG ARZ Keltiek logo with text 'KORN OG'.

NIKARAGUA POBLOU

banterez) e breiz an Iberia latin a-hem breiz an t'hañt...

Alizid. He greden ket. Breizh eo set a gred... gred eo set a gred... gred eo set a gred...

MARE NOIRE Le Gouverneur est le plus méchant des hommes logo with text 'MARE NOIRE'.

PLOGOFF logo with text 'PLOGOFF' and '1980'.

Lennit a liamm logo with text 'Lennit a liamm' and 'Koumanant bloaz'.

KORN OG LEVRIUR PLADENNOU HAG ARZ Keltiek logo with text 'KORN OG'.

KORN OG LEVRIUR PLADENNOU HAG ARZ Keltiek logo with text 'KORN OG'.

BREMAN NIVERENN 27

MIZ KERZU 1983

TAOLENN

PENNAD STUR	
KONZOU DIEUB.....	2
ALAIN LE QUERNEC.....	3
ALAIN LE QUERNEC.....	4
BROIOU	
NIKARAGWA.....	5
GOUEL ETREVROADEL.....	5
BREZHONEG	
PENNAD-KAOZ GANT DIWAN...	6
BREZHONEG BENVEG STOURM...	7
TROIAD AR C'HAPES.....	7
EIL BLOAVEZH STEUN SAVARY	7

A-NED HAG A-DREUZ	
KELETER.....	8
BREIZH	
BREITONED PE GALLAISIENS?... 9	
BUAN HA BUAN	
KEMENNADENNOU.....	10

AR YAKETENN GANT Amélia Marianni, Lena Louarn, Silvi Donnart, Jil Killevere, Nolwenn Louarn, Joel Donnart.

testennoù gant Emile Granville, Iwan Kadoret, Ronan an Henaff, Mark Kerrain, Jil Killevere, Joel Donnart, Tangi Louarn.

TRESADENNOU GANT Jojo
LUC'HSKEUDENNOU GANT Emgann, Lena Louarn, Thersiquel, Le Rennais, Libération.

RENERIZ BREMAN Silvi Donnart
MOULET Ti Moulerezh al liseù
F3, straed ar Moneiz Roazon

BREMAN 8, STRAED HOCH ROAZON
KOUMANANT (VII) 6 MIZ 50 lur
KOUMANANT BLOAZ (12) 96 lur

Ar pennadoù sinet ne engouestont nemet ar re o deus sinet anezho.
C.C.P.A.P. 62974
Kazetenn diakleriet herbez lezenn, ha tennet 800 skouerenn anezhi.
ISSN : 0246-5204

PEVAR LEVR EVIT AR VUGALE

E miz Genver e vo embannet gant Skol An Emsav pevar levr evit bugale n'int ket c'hoazh en oad da lenn (a-raok 5 bl.).

"LOM hag e loened", "LOM o tebrif", "LOM dindan ar glav" ha "LOM o c'hoari" so anvioù al levrioù-se. Emañ ar pevar levr e kartoñs kalet, 16,5 x 17 cm.

An titl zo e brezhoneg met al levrioù-se n'eus nemet skeudennoù anezho. Setu e kav dimp e c'hall ivez an nann-vrezhonegerien ober un degemer mat d'al levrioù-se. Implijet e vint da reiñ c'hoant d'ar vugale dizoloññ al le-

vrioù, ha komzet e vo dezho gant o zud diwar-benn ar skeudennoù, d'o sikour anavezout enno ar bed en dro dezho.

Ar prix a vo : 15 lur unan, ha 10 lur ma prener ar 4 levr + 15 % evit ar mizoù kas.

Ha mizoù kas evit netra adalek 10 levr gourc'hemennet : Ar berzh a sikouro da embann levrioù all ar rummad "LOM" Evit ar re vras (8-12 vloaz) : 'vo embannet e-doug 1984, 3 levr LOM (da heul LOM WAR AR MAEZ).

TRI MIL BLOAZ

Si l'histoire avait voulu que la Bretagne ait une langue administrative" eme J.M. PLONEIS. "Je suis persuadé que c'eût été le parler de Berrien...". Ya 'vat, gwir a larez, Jañ-Mai, pa n'eo ket gaou ha pag eo un den eus ar C.N.R.S. a lar deomp. Siwazh! Ar re-se, e-barzh ar C.N.R.S. n'eo ket troet o skiant da labourat evit ma cheñcho stad ar brezhoneg hiziv an deiz. Levrioù, avat, a ouzont skrivañ c'hoazh.

"Intéressant, ce livre est aussi parfois amusant, en ce sens qu'il comporte de nombreuses "curiosités" linguistiques qui passionneront tous ceux qui aiment la vie (sic !) du langage et les jeux de l'étymologie", eme un Telegramme. Dav d'ho kwenneien, mignoned ar parlant breton, sed ul levr, a-benn ar fin, a glask dres pemp troad d'an dinzor ! Deskiñ brezhoneg e-barzh ar skolioù, brezhonegañ er radio, en tele, en tier-kâr, en ti-gar, ec'hi

Mes perec studiañ ken pizh ha dozvik ur mell levr e 1983 : "j'ai écrit ce livre parce que le breton plus que tout autre langue celtique est la plus belle "vitrine" où l'on retrouve la marque de pratiquement tous les grands phénomènes linguistiques intervenus au cours de trois millénaires (sic, c'hoazh !)" Hag hini he marv, lazhet gant ur stad sivilizet, michañs ! Ul levr diwar-benn brezhoneg eus Berrien "un autochtone capable, comme l'écrit le professeur Falc'hun, de sentir et de signaler..." e galleg saout, nmetken.

J.D.

FEST NOZ AOZET GANT DIWAN ha SKOL AN EMSAV
BEP MIZ e MJC LA PAILLETTE

Goulennet eo bet gant sindikadoù CGT RBI e vefe brezhoneger ar hini a vo e penn ar c'heleier. Reizh e kavont ar goulenner-se peogwir e lavarer ez eo RBI ur skingomz divyezhek. Respontet eo bet gant René Abjen, rsmar RBI ne oa ket "a-du penn-da-benn" peogwir e oa lakaet e kont barregezh-vicher an dud.

"Nann !" a lavar Skol An Emsav, a sav a-du penn-da-benn gant ar sindikadoù CGT. "N'eo ket o barregezh war o micher a vez lakaet e kont. Ar gudenn eo ne glot ket an implijad gant ar post pa ne oar ket unan eus ar yezhoù implijet er radio dindan e girlegezh."

Muloc'h-mul e vez klevet kozz eus lec'h ar brezhoneg er skolioù, ... e gwirionez, a viskoazh eo bet kelennet ar brezhoneg :

-dre goma betek an amzer vremañ, ha prouennoù e-leizh a c'heller menegiñ : hrad souezhus "danvez" Breizh : da skouer sonioù an Ilvet, XIIvet ha XIIIvet kantved (anvet "lais" e galleg), doare gverzaoua gouziek-kenañ ar brezhoneg krenn, hengounioù chomet bev abaoe ar 5vet kantved.

-dre skrid ivez pa soñjer ez eo bet anavezet ar moulañ e Breizh adalek 1484, ha tost goude (e Landreger e 1499) eo deut a-zindan ar wash hergeriadur kentañ, "Catholicon" Jehan Lagadeuc, savet en ur yezh unvan.

Studioù war ar yezh a zo bet embannet dibaouez, pa ne vije nemet ar "c'holokou" bihan adalek 1626, pe geriadurioù a-bouez evel hini Gregor Rostren (1732) pe c'hoazh hini Dom Le Pelletier (1752). Embannadur yezhadur ar Genedeg (1807) hag e c'heriadur (1821) a zo deut da adreiñ nerzh da voazioù koshoc'h, klokaet ha gwellaet e-kerz an XIIvet kantved gant kreskidigezh ar skoliata. E-leizh ez eus eta a vinvioù-kelenn o sellout ouzh ar brezhoneg. Ar re goshañ anezho a zo moarvat kollet evit mat, hogen chom a ra c'hoazh kalzik savet ur c'hantved 'zo pe muloc'h. Hag en amzer vremañ neuze ez eus bet kaset da benn ur strivadeg souezhus evit krouñ levrioù deskiñ, dastumadegoù, testennoù, geriadurioù, kase-digoù h.a.

E sell da zougen testiñ eus al labour-se, peurdianav pe brudet re syster abalamour d'an nebeud a skouerennoù embannet ha d'an nebeud a dud tizhet, ez so deut ar soñj d'ober e C.R.D.P. Roazon un

diskouezadeg vras war gadenn "GELENNADUREZH AR BREZHONEG A-DREUZ AR C'HANTVEDOÙ", he fal dastum ar muiañ ar gwellañ ar binvioù bet en iañlij da geñenn hor yezh (*). Evel-se e vefe graet enor d'an holl re o deus en amzer dremenet kouls hag en amzer vremañ labourer gant karantez hag esordisted da gas war-raok ur gefridi war un dro start-kenañ hag entanus-dreist.

A c'hanta, kas a ra ar C.R.D.P. ur galy javedoc'h, deoc'h da reiñ da anaout an dielloù kozh pe neves a c'hell en em gavout en ho kerzh. Goude e vo gweliet en un doare resis peñaos e c'hell -lo bezañ graet gant an dielloù-se e-pad an diskouezadeg.

Lakaet en devoa Fransez Vallée evel ul lavarenn arda-mez e penn kentañ e levr "La Langue Bretonne en 40 Leçons" ar frazenn-mañ tennet eus prezegenñ Camille Jullian nevez degemeret en Akademiezh Vro-C'hall "On tuis une langue quand on ne l'enseignait pas". N'eo ket marv ar brezhoneg rak bez' e vo kelennet ; ha bevañ a ray, rak fellout a ra dimp muloc'h eget biskoaz peurlidanaat ar geñennadurezh anezhañ.

Trugarez deoc'h en a-raok hag a-greiz kalon evit ho skoazell hag ho kenlabour.

Skrivañ da : Aotrou Renec C.R.D.P. ROAZON- B.P. - 158-35003 ROAZON CEDEX

(*Klotañ a ray an diskouezadeg-mañ gant ar re aaset gant Skol Ohel Ar Vro war bempet bloaz-ha-kantved ar moulañ a Breizh.
(al levrioù a zo da breizh pe da reiñ o vezañ ma ne vo tamm gwenneg ebet evit prenañ anezho gant azerien an diskouezadeg).

KINNIGOU LABOUR

- EMAN DIWAN O KLASK :
- UR C'HUZULIER WAR AR STUMMAÑ
  - 10 SKOLAER EVIT AR SKOLIOU MAMM PE SKOLIOU KENTAÑ DEREZ
  - Gouzout komz, lenn ha skrivañ mat brezhoneg a ranko (live an aotregezh vrezhonek).
  - Skiant-prenet war ar c'heleñn hag ar stummañ da reiñ da skolaerien a ranko da gaut.
  - Stummet e vint gant DIWAN.
  - E labour : sevel ha frammañ stummadur ar skolaerien er skolioù mamm, derez kentañ hag eil derez.
  - Skiant-prenet war ar c'heleñn hag ar stummañ da reiñ da skolaerien a ranko da gaut.
  - E c'hopr : da vezañ studiet asambles.
  - 0 gouzout mat brezhoneg a ranko (live an Aotregezh vrezhonek).
  - Stummet e vint gant DIWAN.
  - 0 gopr a vo hefevel ouzh hini ar skolaerien dindan ar c'houarnamant.
  - Kas ur C.V. da : DIWAN KREIZ 29214- TREGLONOU- Lanniliz-
  - (98)04.05.42.

KEIT VIMP BEO

a zo o klask un den yaouank dilabour barrek war an tresañ gouest da skeudenniñ un istor drest a 50 bajenn. Skrivit hep gortoz da : KEIT VIMP BEO, DALED AR RE YAOUANK- 29112 BRIEG-

Evit Nedeleg profit

EMBANNADURIOU SKOL AN EMSAV!

Hi hiiii!!!

SKINGOMZ ha SKINWEL

UNANIEZH ARANERZH

9, bis str. St Vincent Paol

22000 Sant-Brieg